

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedés.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Egy év telt el

már azóta, hogy a király kinevezte a Khuen-kormányt. Máskor talán nem sokat nyomna a latban egy ilyen kis évforduló. Hiszen még a mi országunkban, a kormányváltások klasszikus hazájában is alig feljegyzésre méltó esemény az, hogy egy kormány megérkezett születésének egy esztendő évforduló jához.

A kormányok kinevezésével úgy van a magyar publikum, hogy minden olyan változásnak, mely az alkotmányos élet föltételei szerint jött létre, előlegezi bizalmát s a kormányok bölcsőjét rendszerint az örvendezők sokasága veszi körül. — Kezdetben minden kormány népszerű, mint minden olyan dolog, ami az újdonság ingerével hat. Ki látott már olyan kormányt, mely mindjárt kinevezésekor népszerűtlen tudott volna lenni? — kivéve természetesen azokat a kísérletezéseket, mikor alkotmányellenes kormányt küldtek az ország nyakára.

Ez rendszerint onnan van, mert minden új kormányt a parlamenti életnek s a szereplő embereknek kicsérélődése következik be és mert minden kormány kitapintja az ország közönségének ütőerőn azokat a fájdalokat és sajtósebeket, amelyeket előde osztott és programját rendszeren úgy formulázta meg, hogy nemcsak a vele rokonszenvező embereket, de azokat is sikerül meghódítania, akiket az előző korszak kiábrándított és megfosztott hitétől.

A mézes hetek alatt jó dolga van minden kormánynak. Hiszen ilyenkor a kormány csupa ígérget és az ország csupa illúzió, csupa láz és munkára serkentés. De a mézeshetek aztán nem lehet soká elnyújtani. Mert hiába áll a kormány a leglángszűbb államférfiakból, mondhatják minisztériumot akár a nagynevek kormányának is, a tömjénezéssel, a hízélgéssel, a nagy sajtóármával, mely a miniszterek minden lépését követi, hamar be tud telni az ország és ezzel ugyan egy kormány sem fogja megszilárdítani a pozícióját. Mert ahol ma a legnagyobb az elragadtatás, ott holnap a legnagyobb már a csömör, ahol a legvérmesebb a remény, ott lesz majd a legkiáltóbb a kiábrándulás, mint ahogy a nagy szerelem is rendszerint a legkönnyebben fajul el és csap át egy másik szenvedélybe, az ellenszenvébe. Ami e két dolog között van, az már csak lassu haldoklás, egy kicsit felpislákoló s aztán végleg kialvó láng. Ilyenkor már a bukás következik.

A Khuen-kormány kinevezése nem fokozta a publikum érzelmi klaviatúráját a viharzásig, nem fogtanak osztatlan diadalörömben, ami érthető is, mert egy hatalmas és hosszú kormányzási korszakra berendezkedett, mohó éhségű párt teljes letörése után váratlanul következett be, de nem kellett ellenszenven sem, mert a komoly vállalkozás a kitűzött célok nagyságával tiszteletet tudott teremteni.

A kormány most érkezett el egyeztetős jubileumához és csodálatos, hogy amíg más kormányoknak a népszerűsége ilyenkor már megfakul, amíg másoktól ilyenkor már csapatostul fordulnak el az emberek, addig ennek a korszaknak a kormánya térdig gázol az elismerésnek, a sikereknek a virágaiban s mind nagyobb hódítást tesz a publikum körében.

Mi ennek a titka? Röviden el lehet mondani, hogy ez a kormány nemcsak tiszta szándékkal és eltökélt akarattal, de tiszta kézzel is fogott hozzá munkájához. Ezek nem hangzottak: ide figyeljete, mi most új korszakot csinálunk, irtjuk a korrupciót, eltakarítjuk a mult romjait, — hanem szerény hangya szorgalommal munkába állottak és egy rövid esztendő multán újra szilárd a magyar állam épülete s még az idegen kalmárszellem is felolvad közönyéből, kincsét, tőkéjét kínálja, mert a munkás kormány révén hitele és tisztelete támadt az országnak.

A Kőszegi-gépgyár körül.

A Kőszegi féle mintegy 100 munkást foglalkoztató gépgyár telepét hírszerint áthelyezik Bajáról. Így határozott a részvénytársaság a legutóbbi igazgatósági ülésén, határozatának indokál az hozván fel, hogy a bajai üzem, különösen a drága munkásviszonyok miatt annyira emésztí a részvénytársaság vagyonát, hogy valósággal a részvénytársaság további létét és fennmaradását veszélyezteti.

Minden este sajnálatos, hogy városunk ismét egy ipartelep szegényebb lesz, de ezen koránt sem lehet lamentációkkal és vádaskodásokkal segíteni, mint ezt a bajai függetlenségi párt teszi.

Nincsen könnyebb, mint kritikai lóhátról szemlélni a dolgokat és egyszerűen odavetve a bajai munkapártot okozni és becsmérelni azért, mert egy iparvállalat belső pénzügyi okai miatt kénytelen üzemét itt beszüntetni.

De, ha már a bajai függetlenségi párt a munkapártot útni akarva mérges nyilait széj-

jel röppentette, a munkapárt sem zárkozhatik el attól, hogy kritikai visszapillantást ne vessen a bajai függetlenségi párt közgazdasági tevékenységére. (?)

Emlékezzünk tehát régiékről!

Tudva van, hogy a Spitzer féle szeszgyárat, mely számos munkáskéznek adott kenyeret, éppen a függetlenségi éra alatt szüntették meg és úgy tudjuk, a függetlenségi párt annak idején ezt ölbetett kezekkel nézte végig és a füle botját sem mozgatta meg, hogy ezt a nagy gyártelepet a városnak továbbra is megmentsse.

Ugyancsak a függetlenségi korszak gyümölcseként hullott le a bajai Vattagyár pusztulása és a vezetőség körében senkinek sem jutott eszébe akkor a szintén több munkást foglalkoztató ipartelep megmentése.

Sőt mi több, maga a Kőszegi féle gyár is létét határozottan a bajai munkapárti részvényesek részvényjegyzéseinek és támogatásának köszönheti, mert a függetlenségi párti legtehetősebb vezető emberek vonakodtak csak egy részvényt is jegyezni, sőt gunnyal és mosolyal kísérték annak a korszakalkotó találmány gyártására alakult részvénytársaság alakulását, amelynek Bajáról tervezett elvitele miatt most annyira sirnak.

Akkor egyiküknek sem jutott eszébe, hogy egy ilyen ipartelep sprospiralása esetén ez a város mennyire boldogulni fog, hanem most, amikor a bajai munkapárt önhíhán kívül ez az ipartelep reánk nézve elveszni látszik, jajduinak fel, hogy nem boldog a város!

Hogy szemléltetővé tegyük ebbeli állításunk valóságát felvonultatjuk névszerint a Kőszegi-gyár bajai részvénytársainak névsorát, hogy lássa a bajai függetlenségi párt, kik vettek részt ennek az iparvállalatnak életre keltésében és istápolásában és hogy az ujjukon számlálják, hány függetlenségi vezető embernek van ebben a listában és hány függetlenségi vezető embernek lett volna erkölcsi kötelessége ezt a vállalatot elejétől kezdve anyagilag támogatni.

Íme a részvényesek névsora:

Allaga Ottó, dr. Alföldy Lajos, Andorkó Zoltán, Antalfi Ferenc, dr. Bruck Samu, Bajai takarékpénztár, dr. Bernhart János, dr. Boros József, dr. Bruck Aurél, Bernhart Ernő, Császár Leona, Dely Géza, Füredi Sándor, Fischer Béla, dr. Fischhoff Zsigmond, Jerkovic János, Jerkovic Gergely, dr. Koller Imre, Krausz Lipót, Kilbinger Ferenc, Király Béla, Kleiné Márton Daula, Lerner Antal, Mikolics Ignác, Milkó Mátyas, Natti Józsefné, Nadas Sándor, dr. Nicolaus Béla, Pacher Bláné, Rimler József, Rabi Péterné, Sárdi János, Szutrelly Lipót, Somogyi Emil, Schlieszer Miksa, Scharpf Elek, Schlezinger Gyula, Vojnits Daniel.

Ehhez még azt is megjegyezzük, hogy a bajai munkapárt minden erejével odahott,

hogy a munkapárti országos kormány a Köszegi-féle ipartelepét támogassa és ennek az eredménye lett, hogy a földmívelési miniszterium rövid néhány hónapja 3 darab gépre adott megrendelést, amit nem fog a bajai függetlenségi párt kardosszolgálatok jutalmának fejtüntetni.

Nem elég tehát ok nélkül jayveszékelní, ok nélkül a bajai munkapártot előrántani, mert azt a semmittevést, nemtörődömséget, télenléteget, amit a bajai függetlenségi párt korszaka érejt csak nehéz, kitartó becsteltes munkával lehet termékeny és a város boldogulását előmozdító korszakká varázsolni.

HIREK.

Körvadászat

Szemző főispán birtokán.

Szemző Gyula főispán január 6-án sztapári vadászterületén körvadászatot tartott, melyre a bajai vadásztársulat tagjai és zombori társadalom előkelőségei voltak hivatalosak.

Részt vettek a vadászaton: Báró Rajacsics György nyug. főispán, Tary Nándor vasuti felügyelő, Schneider őrnagy, Vasix százados Zomborból. Sztankovics Radivoj jószágigazgató Karlócáról. Dely Géza, Kabdebó József, dr. Makray László, dr. Fehér Lőrinc, Koller Dezső, dr. Reiser Antal, Dely Irák, Kolozsvári Árpád, ifj. Ertl József, ifj. Scharpf Elek, Scherer Károly, Posta Árpád, Gebhardt Dezső, Romátka Jenő, Madár Zsigmond és Kapots István barátok.

A vadászat reggel 8 órákor kezdődött és délután 5 órákor ért véget, igazi élvezetet nyújtva azoknak, akik a vadászatban részt vettek. A vadászat sikerének emeléséhez a verőfényes szép téli nap is hozzájárult.

Terítékre került 600 darab nyul, amely eredmény a vadászok szerint és az idő rövidségét tekintve meglepetés számba ment. A legnagyobb eredményt a házigazda érte el 67 nyullal.

A vadászatot Zomborban, a Vadászkerület Szállodában fényes lakoma követte, amelyen részt vettek a vadászok és Zombor város előkelősége. A házigazdát több felkös.öntőben ünnepelték vendégéi.

— **Új munkatárs.** Szabó Miklós járásbírósi tisztviselő a múlt vasárnapnál kivált a Bajai Közlöny kötelekéből és szerkesztőségünk meghívására a Bajai Hirlap munkatársai sorába állt.

— **Kinevezés.** A főispán kedden töltötte be a városi alszámvevői állást Alsaszámvevőnek Kolozsvári Árpád számtisztet nevezte ki.

— **Bajai kulturumka Bácsmelegében.** A bajai Széchenyi Szövetség tagjai nem szünő buzgalommal veszik ki részüket a vidéki szabadbanitások munkájából. Múlt vasárnap dr. Boróczy Kálmán a szövetség elnöke tartott előadást a bátmonostori Gazdakörben a szövözetkezőkéről a Magyar Gazdaszövetség megbízásából a község színe java előtt; Bácsopolynál pedig most vasárnap délután *Fehérvári Dezső* a szövetség könyv- és pénztárosa, ugyancsak a szövözetkezőkéről tartott ismertető előadást a Gazdaszövetség megbízásából. Előadót a vasutnál a topolyai gazdakör küldöttsége várta. A körben valóságos szorongott a hallgatóság mely mindvégig figyelemmel hallgatta az előadó tartalmas és érdekes fejtegetéseit, melyek

egy jó órát vettek igénybe. Ezután rövid beszédben az előadót kísérő dr. Boróczy Kálmán buzdította összetartásra a gazdákat, rámutatván arra a nagy nemzeti föladrata, melyet az alszövetségi magyarság a nemzetiségi Bácskában betölteni hivata van kulturális gazdasági és faji terjeszkedésével. Majd gyakorlati megbeszélés következett, amelynek során fölmerült, több életre való terv fog majd illetékes tényezőktől megvalósítását nyerni. A kör szívesen közönte meg a tanulságos előadást s a tavasszal tartandó 10 éves jubileumára meghívta a bajai Széchenyi Szövetséget.

— **Felülízetés.** Az Ipartestületnek f. évi január hó 7-én tartott bájlára utólag felülízetett Löwenstein Sándor 4 koronát, amely felülízetésért ezuton is köszönetet mond az előlékség.

— **Felolvasás.** Csütörtökön este 1/9 órákor a kereskedő ifjak együletében *Fehérvári Dezső* képezési tanár felolvasást tart, a kereskedelem, mint kultúrtenyező címmel. Vendégeket szívesen lát az egylet vezetősége.

— **Bácsalmás véres szenzációja.** Véres találkozás volt csütörtökön Glück Samu almási fakeskeredőnek és Manhalter József ottoni fiatal gazdának. Glück megvette árverésen a Manhalterék hetven hold földjét és ezért Manhalterék bosszút forraltak ellene. Csütörtökön este, mikor Glück a földön járt, a fiatal Manhalter reátámadt és kapanyóllal félholtra verte. A csendőrség letartóztatta a tettest, később azonban szabadlábra helyezte, mert szökésétől tartani nem kell. Glück Samu állapotára egyre válságos és csak mára fordult kevésbé jobbra.

— **Kántorból színész.** A bátaszékiek kitűnő hangu kántora, Szende Ferenc lemondott állásáról és vissza megy a színészi pályára, ahol mint karnagy már ezelőtt is huzamosabb időn keresztül működött. A bátaszéki román. kath. hitközség most kántor nélkül van, mely állásra a pályázatot kiírta.

— **Megölték a leghíresebb jánoshalmi bleskást.** Jánoshalmán vasárnap délutánonként hangosak a korcsmák a duhaj legények részeg ordításától visszhangoznak az utcák. A hangos kurjongató legények között vasárnap délután a korcsmában mulatott Nagy János. Délután öt óra felé kissé berugva távozott a korcsmából mintegy tíz hasonszörű falusi jász társaságában. Alig jutottak néhány lépésnyire, amikor szembejött velük két rendőr, Halasi Kiss Sándor rendőrzvezető és egy közrendőr. Nagy János bizott a tulerőben és belekötött a rendőrökbe. Egy horog volt nála, amelynek békés rendeltetése az, hogy a nádfődeles házak tetejét lerángassák vele. Nagy János ezt a horgot bevágta a rendőrzvezetőbe s ruháját végig szakította. Mikor Halasi Kiss Sándor látta, hogy életveszedelemben forog, — elővette fegyverét s belelőtt Nagy Jánosba Nagy nyomban lerogyott. Hazavitték a lakásáira, ahol ma reggel meghalt. A rendőr ellen nyomban megindult az eljárás, de az eddigi nyomozás azt derítette ki, hogy jogosan használta fegyverét.

— **Felülízetések** az irzr. nőegylet által január 8-án rendezett teazuron Özv. Rosenberg Mórné, Schön Géza 20—20 kor., Milkó Vilmosné, Weidinger Dezsőné, Reich Gyuláné, Pollák Lajosné, Rosenberg Mátýásné, Grünhut Miksáné, Dr. Lemberger Árminné, Schlesinger Gyuláné, Krausz Jakabné, Freund Lázárné, Reich Vilmosné, Somogyi Emilné 10—10 kor., Vámosi Manóné B. Szentiván 9 kor. Dr. Rosenberg Samuné, Pollák Bernátné,

Gyarmati Emilné 6—6 kor., Weidinger Bernóné, Feuermann Sománé, Schlieszer Miksáné, Pollák Illésné, Loschitz Béláné, Lemberger Rezsőné, Diamant Lajosné, Özv. Burger Zsigmondné, Dr. Rosenberg Samu, Özv. Schön Antalné, Vámosi Jenő, Özv. Reich Bernátné, Beich Béla, Dr. Róna Dezső, Reich Ignácné, Özv. Weisz Józsefné, Löwinger Jenőné, Stern Vilmosné, Milkó Mátýásné 5—5 kor., Hermann Samuné, Hesser Gyuláné, Goldschmidt Zsigmondné, Erdélyi Gyuláné, Dr. Bruck Samuné, Schvarcz Józsefné, Dr. Freund Sándor, Daróczi Ignácné 4—4 kor., Rosenfeld Ignácné, Dr. Dömötör Kálmáné, Dr. Koller Imréné, Rosenberg Miksa, Fleischmann Manóné, Weinberger Ödön, Szász Otóné, Schön Ödöné, Schlieszer Mórné, Dr. Geiringer János 3—3 kor., Kovács Henrikné, Dr. Stern Ignácné, György Elekné Páris, Krammer Józsefné London, Dr. Szirmai Vidorné, Markovics Edéné, Özv. Weinberger Salamonné, Rollberg Adolfné, Klein Józsefné és Pollák Gézáné 2—2 kor. Összesen 364 kor.

— **Nem panaszokodunk** mell-, izületi és torokfájdalmak miatt, benntűntek gyulladások, szivdobogás, nehéz légzés, szemyengesség, fülzugas, influenza, idefajdalom, remegés, testi gyengeség stb. nem gyötörnek, mi ilyenek ellen Feller-féle »Elsafluidot« használunk. Próbatucátja bérmentve 5 korona. Gyomor-bajok, veseégek, göröcsök, étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok ellen mindig biztosan segítenek a Feller-féle hashajtó »Elsapilulák«. 6 doboz bérmentve 4 korona. Rendelj mindkét szert a készítő Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Cenrale 124 sz. (Zágrábmege).

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

A Nőegylet táncmulatsága.

Valami halvány sejtés már akkor élt bennem, hogy a Nőegylet mulatsága lesz a legjobban sikerült az idei farsangban, amikor megláttam este a Nemzeti arisztokratikus félélt termét, és tökéletes meggyőződésé vált ez a sejtésem, amint először fölhuzták a függönyt és magam előtt láttam a »Rózsaszínű Kürte« bájost tagjait, akik édesen és kegyetlenül megvetik a szerelmet, holott minden modernségük és férfiak iránti ellenszenvük ellenére is, egy kicsit nagyon-nagyon, a sirásig szerelmek mindnyáján. *Kollár Vilmi* (Virágh Erna) az egyetlen elnöke és ebből kifolyólag felül áll minden gyanusításon a szerelmet illetőleg, de elfelejt elnökségét, feminizmust, férfigyűlöletet, mindent-mindent, amint egyedül marad a fess hadnaggyal. Azt hiszem már én is, mások is, régen elhasználtunk minden jelzőt, amivel *Kollár Vilmi* játékát jellemezhetném, inkább meg sem is próbálom. De azt hiszem a szerzőt íly valahogy gondolhatta el *Virágh Ernát*. *Oltványi Márta* (Márfy Olga) fesztelen otthonossággal terjesztette elő indítványait, és úgy járt-keelt a szinpadon, mintha egész életében műkedvelősködött volna, amint hogy nem mondhatok mást *Pajor Dóráról* és *Devich Flóráról* sem. *Koller* Ilonkának megjósolhatom, hogy nagyon sokszor fogjuk meg látni a szin-

padon, olyan temperamentumosan játszott. *Dobokay* Margit kisebb szerepében nagyon ügyesen állta meg helyét. Az egyetlen férfi szereplő *Reich* Béla volt. Szavaltat következett a pompás vígjáték után. *Ady* Mariska egy versét mondta el szépen, színesen, megértéssel, *Mikolits* Irén. *Tordai* Ányos dr. »A nő ideálja iróinknál« címen olvasott fel, okosan, nekikészült tudással, és közvetlen előadásával mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. Majd *Róthné* Hajdu Irén adott elő magyar dalokat cimbalmon, *Róth* Gyula hegedűkíséretével. Művészi játékokat hosszas tapssal honorálta a közönség. Még egy bohózatot láttunk ezután, amelyben *Kováts* Vilma, egy-egyel szerepelt a régi sikereit, *Wunderlich* Mariska és *Mikolits* Irén pedig azon az uton indultak el, melyen haladva műkedvelősködésük csakis sikert hozhat számukra. *Schwarzinger* a tőle megszokott jól játszott, nemkülönbén *Katanics*. Az előadást tánc követte reggelig. Késő reggelig...

... Furcsán fűzöm még ide epilógusként, én is, különös köszönettel tartozom ennek a bálos estnek, mert ahogy csendesen, kisért megatottan gondolkodtam a szürke reggelben, és a lankát zene végső dühéből hallatszottak hozzám akkordok, szokatlanul és egészen biztosan éreztem, nagyon jó és gyönyörű az élet, az ifjúság, a bál, és egy ideig, kis ideig, nem gondoltam másra, a nagy csöndességre. Ezt köszönöm ennek az éjszakának és azt hiszem, nem kellett volna ezt elmondanom, mivel egyáltalában nem tartozik ide, de kitört belőlem a beteghangu hárfahurok szomorú elpattanásával.

-ay.

Felelős szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr.
Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

MINTEGY
200 mm. portland-
és
románcement
a BAJAI TÁRHÁZAKNÁL jutányos áron
ELADÓ. Megtekinthető a tárházakban.

411/1911. sz.

Zemesvári vásár-hirdetés.

Temesvár szab. kir. városban a kereskedelmi m. kir. miniszterium engedélyre folytatán

1911. évi január 26. és 27-én
a hasított körmű állatok (szarvasmarha, juh, sertés) felhajtására szorítókozó

országos pótvásár

fog tartatni. Az állatok felhajtása január 26-án, csütörtökön reggel kezdődik. Lovásár ezen pótvásár alkalmával nem tartatik.

Temesvár, 1911. évi január hó 13.

Beé Ferenc, főkapitány.

1160

16/1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 1104/1. számú végzése következtében **Dr. Szirmai Vidor** bajai ügyvéd által képviselt **Rózsa Mihályné szül. Lengyel Iona** javára 3000 kor. s jár. erejéig 1910. évi november hó 23. foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és feltűfoglalt és 1333 kor. 58 fill. becsült kövekező ingóságok, u. m. szatács bolti áru, bolti áruján s felszerelés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósig 1910. évi V. 1104/5. sz. végzése folytán hátralek 3000 kor. tőkefelvetelés és eddig összesen 120 kor. bíróság már megállapított költségek erejéig, Baján Damjanics-u. 18. szám alatt végrehajtást szenvedett szatács boltjában leendő megtartására 1911. évi január 21-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és feltűfoglaltatták és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében Steiner és Löwy cég: 330 kor. 04 fill. s jár. erejéig javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1911. évi január hó 9.

Joránszky László,
kir. bir. végrehajtó.

1180

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben
szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket
Kuszar József
festékkereskedésében Főter, a takarékpénztár épületében
Cipőkrém lerakat!
1131

Van szerencsém Baja város és vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy egyidőre külföldi tanulmány utra utaztam, kérve kényes igényeit b. rendelményét lehetőleg részemre fentartani sziveskedjék

maradtam kitűnő tisztelettel
Blum J. Izidor
angol uri szabó.
ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 14. SZ.

Jé g g y á r a k a t, hűtőberendezéseket

a BORSIG cég kitűnően bevált ammoniak, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, valamint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

SCHLICK-féle vasöntöde.
és gépgyár r.-t.
Budapest, Váci-ut 45-47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74-76., 74-77. és 98-58. (Interurbán)
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

1176

Egy tanuló felvétetik Kollár Á.

::: könyvkötészetében. :::

28227/1911. kig. sz.

Hirdetmény

a föld- és házbirtok után járó általános jövedelmi pótdadónál számításhoz bevéendő kamatterhek bevállása tárgyában.

I. Általános jövedelmi pótdadó fejében fizetendő:

- a) a földbirtokra, a házbér alá eső házbirtokra, a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földterhentesítési járuléknak 30 százaléka;
- b) a házosztályadó alá eső házbirtokra a folyó évre kivetett állami egyenes adónak és földterhentesítési járuléknak 40 százaléka;
- c) végül az ideiglenes adómentesség kedvezményében részesített föld- és házbirtoknál 20 százalék azon összeg után, mely az illető föld vagy házbirtokra állami adó és földterhentesítési járuléki címén, a folyó évre kivetett volna, ha a föld vagy házbirtok adómentes nem lett volna.

II. A kölcsönrel terhelt ház- és földtulajdonosoknak az 1-83. XLVI. t. c. 13. §-a által az a kedvezményre adatott, hogy:

- a) a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdadjából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által is terhelő kölcsön után az adóvet megelazód év végéig tényleg le nem rovvott tőke maradék egy évi kamatainak 10 százaléka, feltéve, hogy a tőkével a kamatok is vannak bekebelezve;
 - b) a hitelüzlettel foglalkozó pénzintézetből felvett és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatainak változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vetetik azon összeg, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsön tőke után egy évre esik; ha a kölcsön törlesztése nem az év első napján, hanem évközben veszi kezdetét, a törlesztési idő első és utolsó évében az évi kamatláb csak aránylagos része vehető számításhoz az adóköteles jövedelem megállapításánál.
- A telexkönyvileg bekebelezett kőzadók és kincstári bérhátraleklok után járó kamatok nem képezik levonás tárgyát. (1883 XLVI. t.-c. 16. §.)

Az a) alatti bekezdésben foglalt intézkedésből világosan kitűnik, hogy a levonás alapját képezi az az évi kamatösszeg, mely az addóvet megelőző év végén fennmaradt tőkeemaredek után jár. Ha tehát valamely földbirtokos 1899. évi január hóban 200,000 koronát vett fel magánhitelzésről és ebből ugyanazon évi december hó 15-ig, 120,000 koronát visszafizetett, a levonás alapját az 1900. évre az 1899. évi december hó végén fennmaradt 80,000 koronányi tőkeemaredek évi kamatjának 10 százaléka fogja képezni.

Ez az eljárás azonban csupán a) alatti bekezdésben említett közönséges kölcsönökre vonatkozik, mert ezektől a kölcsönöktől a jelzálog-intézetektől felvett törlesztési kölcsönök a) alatti bekezdésben világosan megkülönböztetnek.

Ugyanis hitelületekkel foglalkozó pénzüzetektől felvett kölcsönökre nézve az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál:

aa) a bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatának változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vétetik az az összeg, mely a kötvényben megállapított kamatláb szerint a kölcsönvett tőke után egy évre esik;

bb) a kölcsön után nem a megelőző, hanem a folyó évre járó kamatnak 10 százaléka veendő tekintetbe s így a levonás kedvezménye azokra a kölcsönökre is alkalmazandó, melyek az addóv folyamán keletkeztek. (1891. 41,187. P. M. R., 1891. 13. P. K.)

Itt megjegyeztetik, hogy ezen, a) általános jövedelmi pótdadónál számításba veendő kamat alatt értendő az az összeg, mely az eredetileg kölcsönvett tőkeösszeg után a pénzintézet által kiállított kötvényben meghatározott kamatláb szerint kamat fejében fizetetik, ellenben az évi törlesztési összegből a tőkertartozás apasztására, valamint a kezelési költségekre fordított összeg, az általános jövedelmi pótdadó megállapításánál levonás alapját nem képezheti. (1893. 28,058 P. M. R. 13. P. K.)

A vallomás az 1911. január hó 1-31-ike közötti időben adandó be a közzései előjárásnál (városi adóhivatalnál). E határidő lejártá után és jelesül az addóv október hó 15-ig érkező vallomások, 1897. évi március hó 23-án kelt és a „Pénzügyi Közlöny” 10 számában megjelent 12,275. számú rendelet szerint már csak igazolási kérvény útján és abban az esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelt érdemlőleg igazoltatik, hogy e késedelem elelháríthatatlan akadály miatt történt.

A benyújtott vallomásról elismervény adatik, mely a vallomás kelt időben történt benyújtásának igazolásul szolgál.

Kivételt képeznek a) alatti bekezdésben említett esetek, mert azok az adózók, akik a kölcsönkamatokra vonatkozó vallomások benyújtására kitűzött határidő letelte után valamely pénzintézetnél telekönnyvi bekebelezés mellett járadék-kölcsönt vesznek fel, jogosítvák a felvett kölcsönnek telekönnyvi bekebelezését igazoló és a bekebelezés megtörténtét követő 30 nap alatt benyújtandó vallomás alapján a rájuk ez adósság felvétele előtt kivetett általános j. pótdadó mérvének helybesítését az illetékes kir. pénzügyigazgatóságnál kérni.

Mindazon adózók, kik az államkincstár megkötésére irányzott szándékából, az ált. jövedelmi pótdadónak jogosulatlan apasztása céljából telekönnyvi leg be nem kebelezett, vagy kebelezett, de időközben már kifizetett s így egészen, vagy részben fenn nem álló adósságot vallanak be, az 1883. évi XLIV. t. c. 100 §. értelmében büntetendő, jövedéki kihágást követnek el.

Kelt Zomborban, 1910. évi december hóban.

M. kir. pénzügyigazgatóság.
Dr. Móder, tanácsnok.

Meghívó.

A Bajavidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1911. február 5-én délelőtt 1/11 órákor Baján, intézeti szék-házának tanácstermében tartandó

VI. rendes közgyűlésére

a t. részvényes urak tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvvezető kirendelése és 2. részvényes kiktűdése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt 1910. évről.
3. Az 1910. évi zárszámadoások előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság javaslata a részvénytöke felemelése és ezzel kapcsolatban az alapszabályok 4. §-ának módosítása iránt.
5. Az alapszabályok 23. §-a alapján kilépő 7 igazgatósági tag helyett 7 tagnak választása, ugyszintén az alapszabályok 41. §-ának rendelkezéséhez képest 20 választmányi tag helyének betöltése.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

14. §. Szavazatképes részvényesnek csak azon részvényes tekintetik, kinek részvénye a közgyűlés tartását megelőzőleg 3 hónappal nevére átiratolt s a rendes közgyűlést legalább 8 nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál még le nem járt szelvényeivel együtt letétetett.

1182

Országot hódító

ujjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogástalanul jó** magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ”

mely vergé, önégő, **hamumentes** papírból, nikotin-fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás

K O L L Á R A.

könyvkereskedésében Baján.

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszer a dr. **BOROVSKY-féle**

BOROLIN

1158

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és előalkotásában felülmúlhatatlan házszer **gümőkőros, izom- és idegfájdalmak, fej- és fogaifájás**, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob** és **szabában** szenvedők, végül fagyás okozta és **égséti sebek** fájdalomainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testbővíztörő** házszer Kap. **LÁZAR SÁMUEL** optikai, sebészeti és kőtszer áruházában. **1.20**, ható **Baján** **2 és 2.50** koronás üvegekben — Készítik

Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomor-bajok, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elfőntött gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendező h o z z a.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerertárban és nagyobb fűszerüzletben.